

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๓๒๘/ ๓๗๕

สวค. 57
วันที่ ๙ ก.พ. ๕๙
เวลา 12 00

สวค. 57
2044 ลวค
- 8 ก.พ. ๒๕๕๙/130

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง สถานการณ์น้ำและการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ ครั้งที่ ๑๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๓๕๘๒๘ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอสถานการณ์น้ำและการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ ครั้งที่ ๑๑ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ตามอ้างถึง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ รับทราบสถานการณ์น้ำตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ทั้งนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ ให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกสัปดาห์ โดยเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้ทุกภาคส่วนรับทราบสถานการณ์น้ำและการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ถึง ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙ และเพื่อเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ข้อขัดแย้งของกลุ่มผู้ใช้น้ำในภาคส่วนต่างๆ หากมีการใช้น้ำไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

๓. สารสำคัญ

๓.๑ สถานการณ์น้ำ ณ วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

ลำดับ	รายการ	ปริมาณน้ำรวมใช้ได้		เปรียบเทียบปี๒๕๕๘/๒๕๕๙ +มากกว่า/-น้อยกว่า	
		ล้าน ลบ.ม.	%	ล้าน ลบ.ม.	%
๑	เขื่อนขนาดใหญ่ ๒๗ แห่ง	๖,๙๒๙	๔๕	-๒,๑๓๘	-๑๔
๒	เขื่อนขนาดใหญ่ ๔ แห่ง (ลุ่มเจ้าพระยา)	๓,๔๗๕	๑๙	-๒,๘๕๖	-๑๖
๓	เขื่อนขนาดใหญ่ ๒ แห่ง (ลุ่มแม่กลอง)	๔,๓๓๙	๓๓	-๒๑๒	-๕
๔	อ่างเก็บน้ำขนาดกลางทั่วประเทศ ๔๔๘ แห่ง	๒,๐๗๕	๕๐	-๕๐๒	-๑๒

/ลำดับ...

ลำดับ	รายการ	ปริมาณน้ำรวมใช้การได้		เปรียบเทียบปี๒๕๕๘/๒๕๕๙ +มากกว่า/-น้อยกว่า	
		ล้าน ลบ.ม.	%	ล้าน ลบ.ม.	%
๕	อ่างเก็บน้ำขนาดเล็กทั่วประเทศ ๔,๗๘๙ แห่ง (ข้อมูล ๒๑ ม.ค. ๕๙)	๑,๐๗๓	๕๙	-	-
๖	แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานทั่วประเทศ ๓๕๒,๕๒๘ บ่อ (ข้อมูล ๒๑ ม.ค. ๕๙)	๑๘๒	๕๒	-	-
๗	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ ๑๔,๐๙๑ แห่ง (ข้อมูล ๒๑ ม.ค. ๕๙)	๔๗๙	๔๑	-	-
๘	แหล่งเก็บน้ำอื่นๆ (แหล่งน้ำในและนอกเขตชลประทาน สระน้ำ ในไร่นา น้ำบาดาลเพื่อการเกษตร) (ข้อมูล ๒๑ ม.ค. ๕๙)	๓๗๙	๓๖	-	-
รวม		๑๘,๙๓๑	๓๖	-	-

๑) อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั่วประเทศ จำนวน ๓๓ แห่ง มีปริมาณน้ำรวม ๓๘,๒๔๖ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๕๔ ของปริมาณน้ำกักเก็บทั้งหมด เป็นน้ำใช้การได้ ๑๔,๗๔๓ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๑ ของปริมาณน้ำใช้การทั้งหมด

๒) อ่างเก็บน้ำในกลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำแม่กลอง

- ลุ่มน้ำเจ้าพระยา มีปริมาณน้ำใน ๔ เขื่อน ได้แก่ เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยบำรุงแดน ป่าสักชลสิทธิ์ จำนวน ๑๐,๑๗๑ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๔๑ ของปริมาณน้ำกักเก็บทั้งหมด เป็นน้ำใช้การได้ ๓,๔๗๕ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๑๙ ของปริมาณน้ำใช้การทั้งหมด มีปริมาณน้ำไหลเข้าเขื่อนสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙ จำนวน ๘๑๑ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีการระบายน้ำสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙ จำนวน ๑,๔๓๑ ล้านลูกบาศก์เมตร

- ลุ่มน้ำแม่กลอง มีปริมาณน้ำใน ๒ เขื่อน ได้แก่ เขื่อนศรีนครินทร์ วชิราลงกรณ จำนวน ๑๗,๖๑๖ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๖๖ ของปริมาณน้ำกักเก็บทั้งหมด เป็นน้ำใช้การได้ ๔,๓๓๙ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๓ ของปริมาณน้ำใช้การทั้งหมด มีปริมาณน้ำไหลเข้าเขื่อนสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ - ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙ จำนวน ๘๕ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีการระบายน้ำสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ - ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙ จำนวน ๔๕๙ ล้านลูกบาศก์เมตร

๓) แหล่งน้ำอื่นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๙)

- แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ทั้งหมด จำนวน ๓๕๒,๕๒๘ บ่อ ความจุรวม ๓๕๒.๕๓ ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาณน้ำ ๑๘๒.๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๕๒ ของความจุทั้งหมด

- อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ทั้งหมด จำนวน ๔,๗๘๙ แห่ง ความจุรวม ๑,๘๐๕.๒๓ ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาณน้ำรวม ๑,๐๗๒.๕๕ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๕๙ ของความจุทั้งหมด

/๔) แหล่งน้ำ...

๔) แหล่งน้ำที่ดำเนินการโดยกรมทรัพยากรน้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๙)
- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ จำนวน ๑๔,๐๙๑ แห่ง ความจุรวม ๑,๑๖๑.๐๗ ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาตรน้ำรวม ๔๗๙.๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๒๘ ของความจุทั้งหมด

๕) ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๙)
- แหล่งเก็บน้ำอื่นๆ ได้แก่ แหล่งน้ำในและนอกเขตชลประทาน สระน้ำในไร่นา น้ำบาดาลเพื่อการเกษตร ความจุรวม ๑,๐๓๗.๕๖ ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาตรน้ำรวม ๓๗๘.๖๔ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔๙ ของความจุทั้งหมด

๓.๒ การจัดสรรน้ำ

แผนการใช้น้ำ จากโครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศ ในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ (วันที่ ๑ พ.ย. ๒๕๕๘ - ๓๐ เม.ย. ๒๕๕๙) ณ วันที่ ๑ พ.ย. ๒๕๕๘ ปริมาตรน้ำต้นทุนสามารถใช้งานได้ จำนวน ๒๐,๐๓๕ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยวางแผนจัดสรรน้ำทั่วประเทศจำนวน ๑๑,๑๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยจัดสรรน้ำในกลุ่มเจ้าพระยา ๒,๙๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ประกอบด้วยเขื่อนภูมิพล ๘๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนสิริกิติ์ ๑,๖๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน ๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ๓๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ระบายน้ำเฉลี่ยวันละ ๑๕.๙๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

หน่วยเป็น (ล้าน ม.^๓ / วัน)

ลุ่มน้ำ	๑๘ - ๒๔ มกราคม ๒๕๕๙			๒๕ - ๓๑ มกราคม ๒๕๕๙
	แผน	ผล	+มากกว่า/ -น้อยกว่า	แผน
เจ้าพระยา	๑๗.๗๗	๑๗.๘๓	+๐.๐๖	๑๗.๗๗
-ภูมิพล	๕.๐๐	๕.๐๐	-	๕.๐๐
-สิริกิติ์	๑๐.๐๐	๑๐.๐๔	+๐.๐๔	๑๐.๐๐
-แควน้อย	๑.๐๔	๑.๐๔	-	๑.๐๔
-ป่าสัก	๑.๗๓	๑.๗๕	+๐.๐๒	๑.๗๓
แม่กลอง	๑๖.๐๐	๑๖.๐๗	+๐.๐๗	๑๖.๐๐
-ศรีนครินทร์	๗.๐๐	๗.๐๐	-	๗.๐๐
-วชิราลงกรณ	๙.๐๐	๙.๐๗	+๐.๐๗	๙.๐๐

หมายเหตุ : ผลการระบายน้ำในช่วงระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๔ มกราคม ๒๕๕๙ ทั้งลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำแม่กลอง ยังอยู่ในเกณฑ์ใกล้เคียงกับแผนที่กำหนดไว้

/ผลการจัดสรรน้ำ...

ผลการจัดสรรน้ำ ช่วงวันที่ ๑ พฤศจิกายน - ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ทั้งประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน - ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙ ใช้น้ำไปแล้ว ๓,๖๒๑ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๓ ของแผนการจัดสรรน้ำ ส่วนในลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล สิริกิตี แควน้อยบำรุงแดน ป่าสักชลสิทธิ์ และผันน้ำจากแม่กลอง) ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน - ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙ ใช้น้ำไปแล้ว ๑,๔๐๓ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๔๘ ของแผนการจัดสรรน้ำ คิดเป็นระบายน้ำเฉลี่ยวันละ ๑๕.๙๔ ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการอุปโภค-บริโภค รักษาระบบนิเวศ และการเกษตรต่อเนื่อง (ไม้ผลและอ้อย)

๓.๓ การบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยาช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙

แผนการระบายน้ำจากเขื่อน (ช่วงวันที่ ๒๕ - ๓๑ มกราคม ๒๕๕๙) เฉลี่ยวันละ

๑๗.๗๗ ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น

หน่วยเป็น (ล้าน ม.^๓ / วัน)

เขื่อน	แผนการระบายน้ำจากเขื่อนช่วงวันที่ ๒๕ - ๓๑ มกราคม ๒๕๕๙ (เฉลี่ยวันละ)				
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม
-ภูมิพล	๑.๖๓	๒.๖๘	๐.๖๙		๕.๐๐
-สิริกิตี	๓.๓๑	๕.๒๘	๑.๔๑		๑๐.๐๐
-แควน้อย	๐.๕๕	๐.๔๙			๑.๐๔
-ป่าสัก	๐.๕๕	๑.๐๒	๐.๐๘	๐.๐๘	๑.๗๓
รวม	๖.๐๔	๙.๔๗	๒.๑๘	๐.๐๘	๑๗.๗๗

หมายเหตุ : ในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จัดสรรน้ำเพื่อการเกษตรสำหรับพืชที่ปลูกไว้เดิม เช่น ไม้ผล และอ้อย

๓.๔ สถานการณ์การเพาะปลูกข้าว ณ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙

๓.๔.๑ พื้นที่ปลูกข้าวนาปี ปี ๒๕๕๘

~ หน่วย : ล้านไร่

	พื้นที่	พื้นที่ปลูก	พื้นที่ เก็บเกี่ยว	พื้นที่ รอเก็บเกี่ยว	พื้นที่ เสียหาย	พื้นที่ปลูกนาปี ต่อเนื่อง	พื้นที่เก็บเกี่ยว นาปีต่อเนื่อง
ทั้งประเทศ	ในเขตชลประทาน	๑๔.๘๓	๑๔.๑๐	๐.๖๗	๐.๐๖	๑.๘๐	๑.๕๓
	นอกเขตชลประทาน	๔๗.๔๔	๔๖.๖๑	๐.๕๒	๐.๓๑	-	-
	รวม	๖๒.๒๗	๖๐.๗๑	๑.๑๙	๐.๓๗	๑.๘๐	๑.๕๓
ลุ่มน้ำ เจ้าพระยา	ในเขตชลประทาน	๖.๔๐	๖.๓๖	๐.๐๒	๐.๐๒	๑.๗๖	๑.๕๒
	นอกเขตชลประทาน	๕.๕๖	๕.๔๓	๐.๐๖	๐.๐๗	-	-
	รวม	๑๑.๙๖	๑๑.๗๙	๐.๐๘	๐.๐๙	๑.๗๖	๑.๕๒

ที่มา : กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ ม.ค. ๕๙)

แผนเพาะปลูกในเขตชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยา ๗.๔๕ ล้านไร่ ปลูก ๖.๔๐ ล้านไร่ ไม่ปลูก ๑.๐๕ ล้านไร่ โดยในพื้นที่ที่ปลูก ๖.๔๐ ล้านไร่ แบ่งเป็น เก็บเกี่ยวแล้ว ๖.๓๖ ล้านไร่ เสียหาย ๐.๐๒ ล้านไร่ รอเก็บเกี่ยว ๐.๐๒ ล้านไร่ คาดว่าจะเก็บเกี่ยวเสร็จสิ้นประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

๓.๔.๒ พื้นที่ปลูกข้าวนาปีต่อเนื่อง ปี ๒๕๕๘

พื้นที่ปลูกข้าวนาปีต่อเนื่องในเขตชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๑.๗๖ ล้านไร่ เก็บเกี่ยวแล้ว ๑.๕๒ ล้านไร่ รอเก็บเกี่ยว ๐.๒๔ ล้านไร่ คาดว่าจะเก็บเกี่ยวเสร็จสิ้นประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

/๓.๔.๓ พื้นที่ปลูกข้าว...

๓.๔.๓ พื้นที่ปลูกข้าวปรัง ปี ๒๕๕๘/๕๙

ผลการปลูกพืชฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ (ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙)

หน่วย : ล้านไร่

พื้นที่		ข้าวนาปรัง	พืชไร่-พืชผัก	รวม	เพิ่มขึ้นจาก สัปดาห์ที่แล้ว
ทั้งประเทศ	ในเขตชลประทาน	๓.๐๖	๐.๓๘	๓.๔๔	๐.๒๖
	นอกเขตชลประทาน	๑.๔๓	๑.๒๓	๒.๖๖	๐.๓๖
	รวม	๔.๔๙	๑.๖๑	๖.๑๐	๐.๖๒
ลุ่มน้ำ เจ้าพระยา	ในเขตชลประทาน	๑.๘๘	๐.๐๕	๑.๙๓	๐.๑๑
	นอกเขตชลประทาน	๐.๘๒	๐.๓๒	๑.๑๔	๐.๒๒
	รวม	๒.๗๐	๐.๓๗	๓.๐๗	๐.๓๓

ที่มา : กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ ม.ค. ๕๙)

ผลการเพาะปลูกข้าวนาปรังในเขตชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยาดังตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙ จำนวน ๑.๘๘ ล้านไร่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(นิตชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๓ ๖๙๐๙